

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 30. Iesv-Marianum oppidum à Mamalucis destruitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

fecturæ ini-
tius adver-
sia rebus in-
signitur.

Romeri Pra-
fecturæ sta-
tus.

Post.

Fames.

Sudar por-
temusae.

Numerus
baptismo-
rum.

CAPUT
XXX.

Jesu-Ma-
rianum op-
pidum ab
Mamalucis
destruitur.

Mamalucorū
irruptio.

Numisma
Immaculatae
Virginis sa-
lutare.

Socii vulne-
rati.

Barbara
mulier pu-
gnat.

Neophyti
vincuntur.

& Tapensi, provinciæ elaborantium, præfectus designatur. Quam præfecturam per septem annos & aliquot menses ipse Romerus tanto animarum proventu administravit, ut cum decem solummodo oppida partim ad Paranam, partim ad Urvaicam, regenda post necem Rochi Gonzalvi decessoris sui accepisset, viginti-quinque (ut omittam duo alia designata) successori suo tradiderit: spesque factis longè major erat, nî eam pestis, & belli turbo, evertissent. Nam ex locis mari Atlantico obversis advecta lues, Paranam, Urvaicam, & Tapensem regionem miserum in modum afflicta. Damna in singula oppida ex lue allata sigillatim non recensebo, satis fecisse ratus, si dixerò, Sociorum in agris juvandis labores, Indorumque calamitates, fermè fuisse ubique æquales, & fidem prope humanam excessisse: nam singulis aut binis Sacerdotibus nostris incumberebat onus, agrorum corpora & animos curandi, adeò magno numero, ut in Jesu-Marianâ coloniâ mille & quingenta, apud Caaroenses octingenta & quinquaginta Barbarorum capita, ut alios taceam, post susceptum Baptismum paucorum mensium spatio sepulta fuisse constet. Eosdem populos ex peste nata fames postmodum infestavit. Sed majus malum timebatur à Mamalucis, dudum in Sociorum labores intentis, & novo portento prænunciatis. Nam in Sancti Michaëlis oppido imago Christi post flagellationem vestes quærentis, copiosè bis sudavit, attentis ad similia signa Sociorum animis, non semel provinciarum vastationem denunciata. Inter has calamitates solatio fuit, præter benè magnum Infantium numerum, septingentos & quinquaginta-tres adultos; ex Theresianis centum & quinquaginta-novem supra mille provectæ ætatis capita; ex Sanctorum Cosmæ & Damiani incolis sexcentos & nonaginta-novem, præter pueros; ex Araricanis sexcentos & quinquaginta-quatuo; ex Caaroënsibus mille & sexaginta-quatuo; ex Sancti Josephi inquilinis quingentos & quinquaginta-septem baptizasse. Quibus si addas numerum baptizatorum in oppidis trans Igaïm positis, necnon in semotâ Sancti Joachimi coloniâ, & in Urvaicænsibus Paraquensisque sedibus, nemo dubitabit hunc annum fuisse Cælitibus gratissimum.

DEFUNCTUS præfecturâ Romerus, Jesu-Mariano oppido, quod in finibus Tapensis Provinciæ erat, præficitur: in quo oppido, utpote hostium incursionibus obnoxio, ex Prætoris Regii præscripto, adnitente Didaco Boroâ Provinciali, extemporalis opere munitionem Neophyti extruere cœperant. Quâ in redum sunt, Mamaluci cum mille & quingentis Tupicis, contractâque per vim in itinere numerosâ Ethnicorum manu, oppidum repente invadunt: irrupentibus obstiterè fortiter quadringenti Indi, cæteris pro more gentis ad quotidianam rusticationem venationemque dilapsis. In prima oppugnatione res mira accidit, nam Antonio Bernal, Societatis nostræ adjutori, inter Neophytos pugnanti, glans plumbea digiti partem cum abstulisset, continuato impetu in sacrum numisma Conceptæ sine macula Virginis pectori appensum incidit, nullo illato damno, nisi quod numisma sui vestigium cuti ejus impresserit. In ardore pugne Joannes Cardenas, alter Societatis adjutor, explosione bombardarum bina vulnera accepit, Petrus Mola in capite læsus est. Petrus Romerus omnium telis impetitus, ubique versabatur, oppressis succurrebat, vulneratis Sociis aderat, expeditos animabat, vi ab ingressu hostes arcebat, unus multa officia obibat. Quâ verò parte Mamaluci ferociùs insistebant, Maria, Barbara mulier (adhuc superstes) memorabili prorsus apud posteros exemplo, virili veste sexum mentita, præensam hastam in hostes non muliebriter vibrans, ferocientem Tupicum occidit, diuque præliando (uti ab ejus ore didici) instantes manipulos arcuit, & populares suos ad repugnandum confirmavit. Sed hostes numero & armis potiores, injecto in templum, ubi imbellis multitudo versabatur, igne, certis conditionibus loco tandem potiti sunt. In ditos contra pacta rabiem exercentes, nullo sexûs & ætatis discrimine, in cremato oppido multos mactavère: nequicquam reclamantibus Sociis, carissimos in Christo filios omni ope servare contendentibus. Romerus pro Jesu-Marianorum Ducis uxore captiva, & aliquot aliis, cum latronibus de pretio pepigit; sed, præter ado-

lescentem

lescentem unum, nullum alium recuperavit, captivis ipsis & representatâ mercede spoliatus. Capto oppido, prædones per circumjacentes villas effusi, quoscumque potuere in servitute abegere; satisque constat, ex numerosissima colonia vix quartam partem fugâ salutem quævisse. Ex hostibus in pugna, præter vulneratos, quinquaginta quinque cecidere. Finito prælio, dissimulato vulnere suorum dolore, Socii faucios ex utraque parte adjutum ivere, moribundos Sacramento expiantes, mortuosque sepelientes. Quia in re memorabile est, quod de captivis duobus domi nostræ educatis narratur, qui piis verborum affectibus, pro ut fieri ab Societatis hominibus viderant, moribundos ad ultimam luctam juvare visi sunt: stupentibus ad tantam pietatem hostibus, & adolescentularum formosissimas, ut eos ab Patrum amore averterent, offerentibus: quibus constanter repudiatis, se castè pièque ab suis Sacerdotibus educatos, ab talibus spurciis abhorreere respondebant: raro prorsus in novis hominibus in captivitate, & ætate juvenili, libidinis temperamento, pietatisque exemplo. Ab hostibus quadriduo Socii detenti sunt, ne ad alia Neophytorum oppida pergentes consilia sua præverterent. Sic JESU-Marianum oppidum ante triennium fundatum, in quo hæcenus Socii sex mille & quinquaginta septem Barbaros baptizaverant, longèque plures in album Candidatorum retulerant, destructum est. Cujus reliquæ aliò translatae lugubrem recordationem usque adhuc florentissimæ quondam colonix, omnium animis, & præsertim meo (nam JESU-Marianorum per aliquot annos curam gessi, geroque) representant.

DUABUS leucis aberat Sancti Christophori oppidum ab JESU-Mariano, numerositate etiam famosum: nam quamvis non integrum biennium ab eius fundatione non intercessisset, tamen in eo Societas bis mille & trecenta capita sacro Fonte immerserat, restabantque totidem Catechumeni & infantes suo tempore immergendi: ad quos cum pervenisset fama invasionis, Augustinus Contreras, qui ibi solus curabat, multitudinem quantam maximam potuit, ad Sanctæ Annæ oppidum deducit. Vix in tuto erant, quando Mamaluci desertam coloniam invadunt, quam ut inanem vident, illico viciniam circum omnem explorant, villas depopulantur, è latebris eductis vincula injiciunt, more suo omnia hostiliter infestantes. Augustinus Contreras ad suum oppidum redire ausus, latrones adit, obsecratque, ne vellent filios in Christo abs se genitos, ceu pecora, abigere: sed, præter dicta, & duos adolescentes infimis precibus impetratos, nihil recuperavit: Mamalucis ad JESU-Mariani ruinas cum præda violenter se recipientibus.

INTERIM Romerus mille & sexcentos Neophytos, partim ex JESU-Marianis fugâ dilapsis, partim ex Sanctæ Annæ & Sancti Christophori aliisque oppidis raptim collectos, quos perditas res recuperandi desiderium, aut amitendi metus stimulat, ad Sancti Christophori oppidum comitatur: quod etiam quadriduo, postquam eò venerant, centum & viginti Mamaluci, belli robur, cum mille & quingentis Turpiciis advolvère: qui prælio iniro, latrocinandi usu & armorum genere feroces, quamvis in primo conflictu retrocessissent, nostris tandem Neophytis, inæqualibus armis pugnantibus, potiores fuere. Igitur eorum multis in captivitate abactis, Romerus eò unde venerat, ad Sanctæ Annæ cum gentis reliquiis, retrogreditur. Sanctæ Annæ oppidum supra ter mille capita censebat, florebatque omni genere virtutum sub Josephi Oregii curâ, qui nongenta capita, peste paulò ante invasionem grassante, Sacramentis procurata sepelierat, suppleveratque vitâ functos novis accessionibus Barbarorum, magno numero ei se excolendos tradentium. Id oppidum trans Igaim etiam positum patebat prædonum injuriis, si suo loco remaneret: quare de eo retrahendo agitatum est. In his rebus dum sunt, Antonius Ruisus Sociorum Præfectus eò advolat, vocatisque in consilium vicinorum oppidorum Sociis, & Neophytorum primoribus, de summâ rei deliberat. Sententia plurimorum fuit, JESU-Marianorum & Sancti Christophori reliquias cum Sanctæ Annæ municipiis eis Igaim ad Nativitatis oppidum traducendas esse, ut fluvio, & aliarum coloniarum proximitate, numeroque se tuerentur. Postquam id magno

Socii omnibus optulantur.

Duorum adolescentium pietas.

Castitas.

Numerus reductorum.

CAPUT XXXI.
Sancti Christophori colonix devastatio.

Augustini Contreras sollicitudo.

CAPUT XXXII.
Sanctæ Annæ incolæ oppidum suum deferunt.

Neophyti infeliciter pugnant.

Antonius Ruisus curat.